

KOMPAS Xnet - ZNANJE ZA JUTRI ŽE DANES

Microsoft
GOLD CERTIFIED
Partner

Custom Development Solutions
Learning Solutions
Information Worker Solutions

E-integracija
19.3.2009
Prijava:
info@visit.si

DOCTYPE

Dual Screen

Virtualizacija

Windows Azure

Priprave na izpit MCAS

Pomočnik ob odsotnosti

Certificiranje za razvijalce

Organiziranje podatkov v Windows Vista

MOSS - Lastni slogi v urejevalniku besedila

Strojne in programske zahteve za SharePoint 2007

SQL AKCIJA!

Licenca za SQL Server 2008 BREZPLAČNO

Priloga:koledar tečajev in CPLS tečajev

Dragi prijatelji!

Kako čas neusmiljeno beži! Komaj smo si voščili zdravja in sreče za leto 2009, že je mimo januar! Še malo, pa bodo zimske počitnice,... in končno spet pomlad. Dan je že opazno daljši in to vrliva optimizma in delovne vneme, kajne.

Pri nas so se vse aktivnosti začele živahno odvijati že takoj po praznikih. Verjamemo, da je tudi pri vas podobno. Ste plane za letošnje leto že pripravili ali jih še usklajujete? V današnji PiKI boste našli množico zanimivih tečajev in delavnic, ki bi zagotovo še našle mesto v vašem koledarju za letošnjo pョンlad.

Če želite **olajšati delo** zaposlenim in **povečati njihovo učinkovitost**, vam pri tem lahko zelo pomagamo. V skladu s cilji, katerim želite slediti, bomo za vaše zaposlene pripravili kratke in intenzivne delavnice, ki bodo primerne potrebam delovnega okolja in predznanju udeležencev. Odsotnost zaposlenih z delovnega mesta bo **minimalna**, strošek šolarija zanemarljiv, **produkтивnost tečajnikov bo občutno boljša**, zadovoljstvo vseh pa **izjemno**. Zaupajte nam, kot so nam že mnogi - ne bomo vas razočarali! Naši inštruktorji so zares izvrstni, imajo odlične predavateljske sposobnosti, bogate praktične izkušnje in se na tečaju povsem posvetijo svojim slušateljem.

Eden pomembnih dejavnikov za uspeh podjetja, je vsekakor **učinkovito skupinsko delo**. Vse pre malo še koristimo nove tehnologije, ki omogočajo enostavno, pregledno in varno shranjevanje datotek, ki morajo biti v skupini rabi. Zaposleni si še vedno izmenjujejo datoteke preko e-pošte, kar po nepotrebnem troši dragocene kapacitete. Še posebej, če gre za obsežne dokumente ali slikovne materiale. Tudi uporaba skupnih koledarjev, distribucijskih list, opravil ipd, še ni vsakdanja praksa. **Res škoda, pa tako enostavno in učinkovito je!**

SharePoint Server 2007 (MOSS) ali njegova »brezplačna različica« **SharePoint Services 3.0** se izjemno dobro povezuje z MS Office 2007, omogoča odlično sodelovanje zaposlenih in povečanje njihove učinkovitosti. Povabite nas, da vam pripravimo predstavitev, ki vas bo prepričala, da je to orodje odlična pridobitev tudi za vaše podjetje. In če boste pri **implementaciji potrebovali pomoč**? Vsekakor se lahko obrnete na nas, saj smo uspešno zaključili že nekaj tovrstnih projektov. Vaše zaupanje bomo sprejeli kot poseben izzik in ga izvedli z največjo

odgovornostjo.

Za izvedbo tovrstnih projektov smo si pridobili tudi ustrezne certifikate: **SharePoint Deployment Planning Services (SDPS)** in IW: **Portals and Collaboration Specialization**.

Res je, da smo še vedno bolj prepoznavni kot uveljavljen izobraževalni center in to kljub temu, da zadnjih nekaj let vedno večji delež naše dejavnosti odpade na ostale storitve:

- Z **razvojem** spletnih in ali Windows **aplikacij** ter izdelavo spletnih strani smo se prvič spoprijeli že leta 2000 in od tedaj smo zaključili že celo vrsto različnih poslovnih rešitev.
- Prve izzive s področja **infrastrukture** smo premagali leta 2000, ko smo z vso odgovornostjo prevzeli v upravljanje turistično podjetje **Kompas**. Že 9 let skrbimo za nemoteno delovanje strežnikov in delovnih postaj (zdaj že na več kot 30 lokacijah), izvajamo vse potrebne namestitve, posodobitve in migracije ter skrbimo za varnost omrežja. Leta 2002 smo naredili celotno prenovo IS v **Lutkovnem gledališču Ljubljana**, za katerega od tedaj tudi zgledno skrbimo.
- Z zagotavljanjem neposredne pomoči končnim uporabnikom »**helpdesk**« smo se prvič spopadli že pred dobrimi 10 leti, ko smo v celoti prevzeli skrb za zaposlene v **Kompas MTS** in **Kompas d.d.**
- V skladu z usposobljenostjo naših strokovnjakov, smo si pridobili še dodatno kompetenco, ki priča tudi o specializaciji za **celovite rešitve za mikro in mala podjetja**: postavitev in upravljanje z omrežji, Windows, MacOS X ali Linux odjemalci, tiskalniki in drugo računalniško opremo in podporo uporabnikom. Nudimo postavitev in administracijo datotečnih in spletnih strežnikov, strežnikov za elektronsko pošto, podporo skupinskemu delu, pošiljanje neposrednih sporočil, skupinsko urejanje dokumentov in druge strežniške aplikacije.

AKTUALNO!

Do konca junija traja Microsoftova akcija promocije SQL Server 2008, v kateri vam Microsoft podarja licenco za SQL strežnik, če se udeležite katerega od izbranih MLP tečajev. Akcija je zelo ugodna, saj je vrednost licence višja od kotizacije za tečaj!

Branka Slinkar
Direktorica

branka.slinkar@kompas-xnet.si

Pomočnik ob odsotnosti

Se odpravljate na dopust in ne želite, da bi Vaše stranke, ki Vam bodo v tem času poslale elektronsko pošto, v dvomih čakale na Vaš odgovor? V Outlook-u lahko nastavite, da bodo vsi ali pa le nekateri, ki Vam v času vaše odsotnosti pošljejo elektronsko pošto, dobili samodejni odgovor o vaši odsotnosti.

Če želite vklopiti **Pomočnika** ob odsotnosti izberite meni *Orodja (Tools)* in nato izberete *Pomočnik ob odsotnosti (Out of office assistant)*. Odpre se novo okno, kjer lahko izberete *Pošljaj samodejne odgovore ob odsotnosti (Sent out of Office auto-replies)* in nato določite še termin od kdaj do kdaj ste odsotni. Pod to izbiro imate dva zavihka. Na prvi zavihek lahko napišete sporočilo, ki bo poslano vašim sodelavcem, na drugem zavihku pa napišete sporočilo za vse ostale.

V primeru, da želite narediti kakšno izjemo, izberite gumb *Pravila (Rule)*. Nato izberite *Dodaj pravilo (Add Rule)*. Odpre se pogovorno okno, kjer lahko določite, kaj naj se zgodi, ko prispe elektronska pošta. Npr. v polju *Od (From)* napišite elektronski naslov osebe. Nato pa v spodnjem delu določite, kaj naj se zgodi, ko prispe pošta od te osebe: ali naj Outlook pošto premakne v drugo mapo (*Premakni v / Move to*), kopira (*Kopiraj / Copy to*), ali jo naj posreduje osebi, ki vas bo v tem času nadomeščala (*Posreduj / Forward*). Ko uredite pravilo, kliknite le še na *OK*.

Pomočnika lahko uporabljajo tisti, ki imajo svoj Outlook povezan z Microsoft Exchange poštnim strežnikom. Vrsta e-poštnega računa namreč vpliva na to, katere funkcije imate omogočene in katere ne.

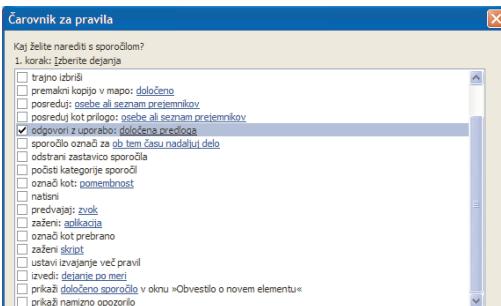
V primeru, da vaš Outlook ni povezan z Microsoft Exchange-om, lahko pomočnika nadomestite s pravili. V meniju *Orodja (Tools)* izberite *Pravila in opozorila (Rules and alerts)*. Nato v pogovornem oknu izberite gumb *Novo pravilo (New rule)*. V prvem koraku izberite *Preveri sporočila*, ko prispejo (Check message when they arrive). Kliknite gumb *Naprej (Next)*. V drugem koraku poiščite *Ki je sporočilo o odsotnosti (Which is an Out of Office message)*. Nato spet izberete gumb *Naprej (Next)*. V tem koraku določite, kaj naj se zgodi, ko prispe pošta. Izberite polje *Odgovori z uporabo določene predloge (reply using a specific template)*.

Uredite opis pravila (kliknite podčrtano vrednost), kliknite določena predloga (XXXXXX). V pogovornem oknu Izberite *Predlogo za odgovor (Select a reply template)* v polju *Išči v (Look in)* kliknite *Uporabniške predloge v datotečnem sistemu (User templates in File system)*. Kliknite gumb *Prebrskaj (Browse)* in navigirate do mape, v kateri imate shranjene predloge. Seveda ste morali predlogo že prej ustvariti in shraniti (kako lahko shranite predlogo, si oglejte trik na naši spletni strani). Ko ste našli predlogo, kliknite gumb *Odpri (Open)*. Nato spet izberete gumb *Naprej (Next)*.

Če so kakršne koli izjeme, kdaj se to opravilo naj ne izvede, jih v tem koraku določite. Nato izberite gumb *Naprej (Next)*. V naslednjem koraku napišite naslov pravila in potrdite s klikom na *Končaj (Finish)*.

Pravilo, ki ste ga pravkar ustvarili v čarovniku pravil, pošlje samodejni odgovor posameznemu pošiljalju samo enkrat v eni seji. To pravilo preprečuje, da bi Outlook pošiljal ponavljajoče se odgovore posameznemu pošiljalju, ki vam je poslal več sporočil. Med sejo Outlook vodi seznam uporabnikov, ki jim je bil poslan odgovor. Če zaprete Outlook in ga nato znova zaženete, se ponastavi seznam pošiljaljev, ki so prejeli samodejne odgovore.

Če želite, da čarovnik za pravila samodejno pošlje odgovor, se mora Outlook izvajati in mora biti konfiguriran, da redno preverja nova sporočila.

Katarina Pertoci
MOS Master Instructor, MCAS Instructor
katrina.pertoci@kompas-xnet.si

Dva sta bolje kot eden

Vsi stremimo k izboljšanju in pohitritvi našega dela. Če je naše osnovno orodje pri delu računalnik, je seveda pomembno, da nas ta dohaja in nam omogoča hitro delo. Zato se računalnike nadgrajuje z dodatnim delovnim spominom, hitrejšim trdim diskom, procesorjem....

Sam sem velikokrat nadgradil računalnik. In katera nadgradnja je največ prispevala k produktivnosti? Odgovor je: **dodatni monitor.** **Delo z dvema monitorjema vam bo pohitrilo delo z računalnikom za okoli 60 %.** Ni slab odstotek, ne?

V tem članku vam bom predstavil kaj je potrebno za sistem z dvojnim monitorjem, kašne možnosti prikaza imamo in pa pogledali si bomo tudi nekaj brezplačnih aplikacij, ki vam še dodatno izboljšajo izkušnjo.

Strojne zahteve

Kaj torej potrebujemo? Odgovor je seveda dodatni monitor. Seveda pa moramo dodatni monitor nekam priključiti. Pri prenosnikih je VGA vhod običajen in je namenjen ali priklopu projektorja ali pa dodatnega monitorja. Pri PC-jih pa potrebujemo ustrezno grafično kartico. Danes imajo praktično vse grafične kartice dva izhoda (VGA in DVI). Če ga vaša še nima, jo bo potrebno nadomestiti z novo. Novo dobite že za cca 30 €, ali pa kupite rabljeno. Obstaja tudi alternativa, ki pa je malenkost dražja, a ima svoje prednosti. Namreč obstajajo tudi pretvorniki iz USB vhoda na VGA ali DVI. Vmesnik enostavno vklopite v USB vhod vašega računalnika in nanj priklopite dodatni monitor. Prednost je v tem, da je zadeva prenosljiva med računalniki in da ni potrebe po odpiranju računalnika in vgrajevanju nove grafične kartice.

Ko si priskrbite vse potrebno in priklopite monitor, je čas za spremenjanje nastavitev znotraj operacijskega sistema.

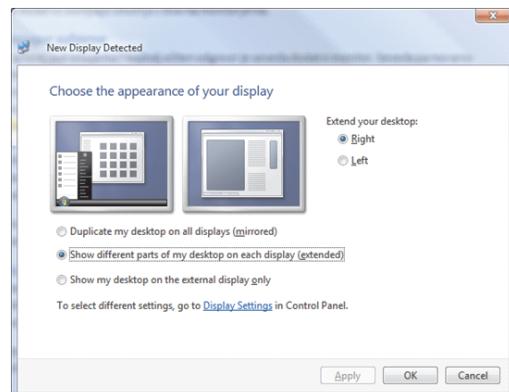
Nastavitev operacijskega sistema

Najprej naj povem, da obstajata dva načina prikaza slike na dveh monitorjih. Prvi način je prikaz iste slike na obeh monitorjih, kateri je primeren pri predstavovah.

Drugemu načinu pravimo podaljšano namizje. Dodatni monitor vam služi kot podaljšek namizja primarnega monitorja. V tem načinu se skriva pravi čar dveh monitorjev. Kje ju nastavimo?

To lahko običajno storimo na dveh mestih. Prvo je skupno vsem računalnikom in sicer iz *Nadzorne plošče zaženemo* »Lastnost zaslona«. Druga možnost pa se razlikuje glede na grafično kartico v vašem sistemu. Gre za aplikacijo, ki se običajno namesti skupaj z gonilniki vaše grafične kartice. Ni pa nujno. Zato vam bom opisal prvo možnost.

Do lastnosti zaslona pride po več poteh. V *Windows Vista* je stvar zelo enostavna. V trenutku priklopa dodatnega monitorja, se vam prikaže pogovorno okno. V njem se lahko odločite o načinu prikaza slike.

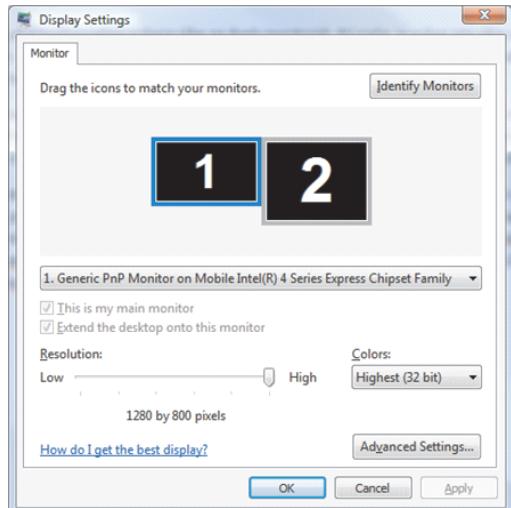
V starejših različicah operacijskega sistema Windows, je pot nekoliko daljša. Prva je skozi *"Nadzorno ploščo"* in ikone *"Lastnosti zaslona"*. Druga pa s pomočjo *desnega klikha na namizje* in izbor ukaza *»Lastnosti«* (WinXP in starejši OS-i) ali *»Prilagodi«* (Vista). Najhitreje do cilja pa pridemo z uporabo ukaza *»Zaženi«*(Run) v meniju *Start*. V oknu *Zaženi* vtipkate *desk.cpl* in pritisnete tipko *Enter*.

V novem oknu imate narisana dva monitorja. S klikom na posamezni monitor spreminjate nastavitev izbranega monitorja. Za vsakega posebej lahko nastavimo ločljivost. Poleg

ločljivosti lahko izbirat še dve bistveni nastaviti; »Uporabi za privzeti zaslon« in »Uporabi za razširjeno namizje«.

Obe nastaviti prideta v poštev pri razširjenem namizju. Prva določa kateri je primarni monitor in druga kateri monitor je podaljšek primarnega monitorja. Če bi npr. želeli, da je monitor številka 2 (za lažjo identiteto monitorjev imate zgoraj desno gumb, ki vam bo izpisal zaporedno številko monitorja na vašem ekranu) podaljšano namizje prvemu, je postopek sledeč; kliknete na monitor številka 2 in vklopite možnost »Uporabi za razširjeno namizje«. Če oblikujate še možnost »Uporabi za privzeti zaslon« se vam bo podaljšano namizje pristavilo na bivši primarni monitor.

Sedaj imamo nastavljen podaljšano namizje. In kako ga lahko sedaj izkorisčamo? Stvar je zelo preprosta. Katerokoli odpro okno ga lahko s postopkom »povleci in spusti« prestavite na podaljšano namizje. Na ta način lahko na enem monitorju brskate po internetu in na drugem npr. urejate Excelov delovni zvezek.

Uporabne aplikacije

Podaljšano namizje je zelo uporabna zadeva. Vendar se ob uporabi le-tega hitro pojavi dodatne zahteve in želje. Naj vam predstavim brezplačne programe, ki so mi delo s podaljšanim namizjem spremenila v še večji užitek. Vsi so popolnoma brezplačni in enostavni za naložit. Njihova imena enostavno prepišite v

strička Googla in si jih prenesete iz prve povezave, ki vam je ponujena.

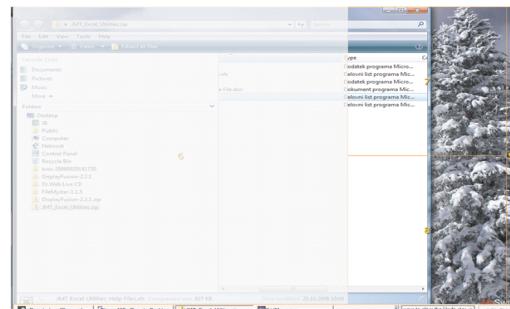
MutiMon Taskbar

Program vam doda t.i. opravilno vrstico na podaljšano namizje. Mogoče se ne sliši nič kaj posebnega, a ko začnete uporabljati podaljšano namizje, me boste kaj kmalu razumeli. Namreč, privzeto je opravilna vrstica prikazana samo na primarnem monitorju. Četudi imate okno na sekundarnem monitorju (podaljšanem namizju), ko ga boste pomanjšali, se bo skril pod gumb v opravilno vrstico na primarnem monitorju. Ko ga boste želeli spet povečati, se boste morali z miško iz sekundarnega premakniti na primarni monitor. Zadeva sčasoma postane precej moteča. Na srečo jo lahko zelo enostavno rešite z omenjenim programom. Poleg omenjene funkcionalnosti omogoči program še par priboljškov. Omogoči zelo uporabno bližnjico »CTRL + ALT + smerna puščica v levo ali desno«. Z njim prestavite aktivno okno iz enega na drugi ekran.

GridMove

Ker so danes monitorji postali že zelo veliki (praktično je že zelo težko kupiti monitor manjši od 22 inčev), nam omogočajo, da imamo hkrati prikazanih več oken. Edina moteča zadeva je spremjanje dimenzij oken ter postavljanje oken na želeni del ekrana. Tu nam priskoči na pomoč GridMove. Program naredi navidezno mrežo po vašem ekranu. Na ta način razdeli vaš ekran na več kvadrantov, ki se razlikujejo po velikosti. Vsi so označeni z zaporedno številko.

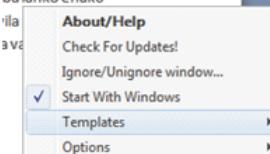

Kako sedaj izkoristimo program. Vse kar je potrebno narediti je, da kliknet in zadržite srednji gumb miške (ponavadi je to kolešček, ki vam premika navpični drsn trak. Na večini mišk, pa se obnaša tudi kot gumb). V trenutku se nam pokaže navidezna mreža z označenimi kvadranti. Ko se z miško pomaknete proti želenem kvadrantu, se le-ta obarva. Če v tem trenutku izpustite gumb miške, se okno nastavi na dimenzijo in pozicijo kvadranta. V primeru, da vaša miška ne pozna sredinskega gumba, lahko enako dosežete, tako da okno odvlečete na zgornji del ekranja. Prav tako se vam bo pojavila navidezna mreža kvadrantov. Na ta način lahko zelo hitro in enostavno prikažete več oken na vašem ekranu.

Razporeditev kvadrantov navidezne mreže je odvisna od vgajenih predlog. če želite spremenjati navidezno mrežo, je potreben desni kilik na ikono programa v sistemski vrstici. Prikazal se vam bo meni z ukazi in meniji. izberite meni >Templates«.

Iko za lažjo

edenji gumb miške
obnaša tudi kot
miško pomaknete
imb miške, se okno
balahko enako

#6418 Deploying Windows Server 2008 - 2. - 4. marec

#6416 Updating your Network Infrastructure and Active Directory Technology Skills to Windows Server 2008 - 9. - 13. marec

#6417 Updating your Applications Infrastructure Technology Skills to Windows Server 2008 - 18. - 20. februar

Omrežja in protokoli - 9. - 13. februar

Introduction to XML - 10. - 11. marec

Usmerjevalna stikala - 2. - 5. marec

Adobe InDesign - začetni - 4. - 6. marec

Tu najdeno 12 različnih postavitev navidezne mreže. Lahko pa zamenjate predlogo tudi tako, da ponovno zadržite sredinski gumb miške in zraven klikate še z desnim gumbom miške. Na ta način se vam bodo menjale predloge o postavitvi navidezne mreže.

DeskPins

Ste kdaj žeeli imeti okno vedno na vrhu vseh odprih oken? Če je vaš odgovor pritrdilen, potem boste zelo veseli te aplikacije.

DeskPins vam omogoči, da okno pripnete nad vsa odprta okna. Na ta način bo okno vedno vidno. Aplikacija je zelo enostavna. Po namestitvi aplikacije, se vam bo v sistemski vrstici pojavila ikona programa, ki nakazuje okno pripeto z žebličkom. Ko jo boste kliknili, se vam bo miška spremenila v žebliček. Katerokoli okno boste v tem trenutku kliknili, se bo pripelo in ostala okna ga ne bodo mogla prekriti. To bo vidno v desnem delu naslovne vrstice okna. Poleg gumbov za nadzor velikosti okna se bo sedaj prikazoval tudi žebliček. Če ga boste kliknili, se bo le-ta odstanil in okno ne bo več vedno nad vsemi okni.

Jure Belič

MCP, MOS, MCAS, MCTS

jure.belic@kompas-xnet.si

Kako v operacijskem sistemu Microsoft Windows XP spremenite črke pogonov-diskov

Preden spremenite dodelitve črke pogona, bodite pozorni na naslednje:
nekateri programi, ki temeljijo na MS-DOS-u ali operacijskem sistemu Microsoft Windows, se nanašajo na določene črke pogonov, če spremenite črko pogona, ti programi morda ne bodo delovali pravilno.

Kako dodeliti črko pogona

Če želite pogonu-disku, particiji ali nosilcu dodeliti črko pogona, naredite sledeče:
v računalnik se prijavite kot skrbnik-administrator.

Kliknite *start, nadzorna plošča, skrbniška orodja*, dvokliknite *upravljanje računalnika* in nato v levem podoknu kliknite *upravljanje diskov*.

Z desno tipko miške kliknite *pogon, particijo, logični pogon ali nosilec*, ki mu želite dodeliti črko pogona, in nato kliknite *spremeni črko pogona in poti*, odpre se okno spremeni črko pogona in poti, kliknemo na *dodaj*.

Če črka pogona še ni izbrana, kliknite *dodeli to črko pogona* in nato sprejmite privzeto črko pogona ali pa kliknite črko pogona, ki jo želite

uporabiti in kliknite *V redu*.

Kako spremeniti črko pogona

Če želite na pogonu-disku, particiji ali nosilcu spremeniti obstoječo črko pogona, naredite sledeče:

v računalnik se prijavite kot skrbnik-administrator.

Kliknite *start, nadzorna plošča, skrbniška orodja*, dvokliknite *upravljanje računalnika* in nato v levem podoknu kliknite *upravljanje diskov*.

Z desno tipko miške kliknite *pogon, particijo, logični pogon ali nosilec*, ki mu želite dodeliti črko pogona, in nato kliknite *spremeni črko pogona in poti*, kliknemo spremeni. Če črka pogona še ni izbrana, kliknite *dodeli to črko pogona*, kliknite črko pogona, ki jo želite uporabiti, in nato kliknite *V redu*. Na koncu pa potrdite spremembo črke pogona, kliknite *Da*.

Darko Cencelj
MCP, MCDST

dare.cencelj@kompas-xnet.si

Organiziranje podatkov v Windows Vista

Ste se kdaj spraševali zakaj ne najdete iskané datoteke takoj? Windows Vista nam s svojimi zmogljivimi pripomočki omogoča, da najdemo podatke, datoteke, mape in zapiske takoj, ko jih potrebujemo. Odlično orodje je **Iskalnik**, ki ga najdemo na najpogostejših mestih obdelave in iskanja podatkov. *Start meni, Internet raziskovalec ter Windows raziskovalec*.

Z izdelki Office 2007 možnosti iskanja podatkov, po svojem računalniku ali zunanjih napravah, še dodatno razširimo. Lahko iščemo po vsebinji datotek, avtorju, oznaki ali celo po vsebinji

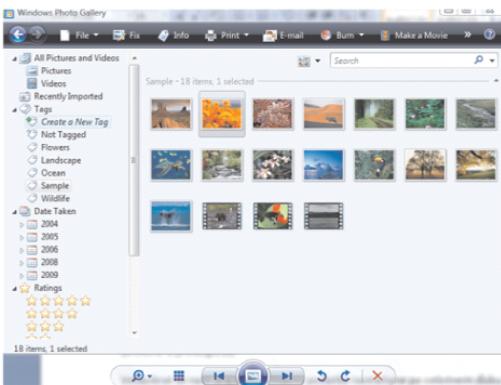
elektronske pošte, pošiljatelju, zadevi itd.

Organiziranje podatkov lahko razširimo z dodatnimi funkcionalnostmi, ki jih prinaša Windows raziskovalec. Sortiranje in grupiranje omogoča razvrščanje podatkov na načine, ki nam omogočijo večjo preglednost nad večjo količino datotek, razvrščanja po datumih ali določenih obdobjih, tipu in velikosti datotek, avtorjih ter še veliko drugih načinov. Takšen pogled si lahko tudi shranimo in ga lahko kadarkoli uporabimo.

Najenostavnejše in najhitreje svoje podatke in datoteke organiziramo že s tem, da prilagodimo različne poglede. Predogled dokumentov v Windows raziskovalcu velikokrat pripomore, da

si vsebino na hitro ogledamo ali preverimo pravilnost dokumenta. Zelo priročna nova funkcionalnost pa nam omogoča, da lahko vsebino dokumenta celo kopiramo direktno iz predogleda.

Velikokrat se nam dogaja, da imamo podatke razmetane po celotnem disku in v več nivojih podmap. Kako sedaj najdemo tisto mapo, ki jo sicer redno uporabljamo vendar njeno lokacijo iščemo vedno znova? Enostavno jo dodamo na levo stran med *Priljubljene povezave* in tako bo vedno pri roki.

Poleg dokumentov imamo na svojih diskih tudi slike, glasbo ter filme. Za urejanje ter organiziranje slik in posnetkov uporabimo **Windows Fotogalerijo**. Fotogalerija je podobna raziskovalcu, vendar je namenjena prav za organiziranje, pregledovanje ter obdelovanje slik ter posnetkov. Slike se enostavno grupirajo po oznakah, datumih ali po oceni, ki smo jim jo dodali glede na priljubljenost ali kvaliteto slike. Želeno sliko ali posnetek lahko obdelamo s pomočki za obdelavo slik ali kreiramo filmček z **Movie Makerjem**, ki ga nato zapisemo na DVD ali CD medij.

Glasbi ter filmom pa je posvečen **Windows Media Player**, ki služi za organiziranje, predvajanje ter obdelavo medijskih datotek.

Kot viidte nam samo operacijski sistem Vista prinaša kar nekaj novosti ter uporabnih orodij za organiziranje podatkov. Orodij pa je še veliko več. Obiščite nas in z veseljem vam bomo pokazali vse novosti operacijskega sistema Windows Vista ter Office 2007 izdelkov.

Sven Štupica

Predavatelj in sistemski administrator

sven.stupica@kompas-xnet.si

Virtualizacija

Kot administrator, predavatelj in morda celo malo »geek« (za razlago beri: <http://en.wikipedia.org/wiki/Geek>) imam na dnevnem redu pogosto **nameščanje in testiranje različne programske opreme**. Sprva sem to počel kar na svojem računalniku, ki je posledično večkrat pokazal moder obraz (BSOD), kmalu pa ugotovil, da tako ne bo dolgo šlo.

V vlogi predavatelja sem se med svojim delom srečal z različnimi načini virtualizacije tako aplikacij kot celotnega operacijskega sistema. Še največ sem do danes uporabljal Microsoftovo brezplačno rešitev za virtualizacijo,

Microsoft Virtual PC. Microsoft Virtual PC je zaenkrat prišel do

različice 2007 SP1, v kateri nudi podporo 32-bitnim Microsoft-ovim operacijskim sistemom od Windows 98 naprej na gostujočem sistemu Windows XP ali novejšem. Z malo truda in nekoliko več dobre volje pa se da virtualizirati tudi druge operacijske sisteme (x86), ne pa 64-bitnih in še drugih bolj eksotičnih. Za začetnika in nezahtevnega uporabnika je to enostaven in hiter način, s pomočjo katerega lahko na malo drugačen način izkoristijo odvečen pomnilnik, procesor, pa tudi svoj prosti čas in tako poskusijo nekaj novega brez bojazni, da bi si s tem poškodovali svoj sistem. (Zadnje čase je na tak način verjetno najbolj testiran operacijski sistem Windows 7.) Poleg preproste začetne uporabe pa ima MS Virtual PC še eno dobro prednost pred podobnimi rešitvami - na Microsoft Download spletnem centru lahko z

nekaj kliki vsakdo najde in si prenese na svoj računalnik kar lepo število že pripravljenih virtualiziranih sistemov (namig: išči VHD - Virtual Hard Disk). Najde se lahko praktično vse: od operacijskih sistemov Windows Vista, Windows Server 2003, Windows Server 2008 pa do različnih produktov kot so Exchange Server 2007, Forefront, ISA Server in podobnih.

Naslednji, brezplačen produkt za osebno uporabo, ki ga velja omeniti je [VirtualBox](#). VirtualBox prihaja iz podjetja Sun in je trenutno razvit do različice 2.1.0. Podpira tako 32-bitne kot tudi 64-bitne operacijske sisteme (gostuječe in virtualizirane) ter je

posledično na voljo v dveh različicah - x86 in AMD64. Brez težav zna virtualizirati tako Microsoft-ove operacijske sisteme, kot tudi različne druge. VirtualBox lahko namestite na operacijske sisteme Windows, OS X, Linux (Ubuntu, Debian, Fedora,...), Solaris ter OpenSolaris. Podpira zajem trenutne slike (snapshot) živega virtualiziranega sistema (lahko tudi več) in tako omogoča povrnitev stanja na poljubno shranjeno točko v preteklosti. Virtual PC omogoča samo »Undo Disk« - povrnitev na zadnje shranjeno stanje. To pa je že ena izmed prednosti, ki jo napredni uporabniki pogosto iščejo. Še ena prednost VirtualBox-a je, da zna poganjati tudi sisteme narejene v Virtual PC-ju brez pretvorbe diska (lahko se pojavijo težave) - Virtual PC prepozna samo VHD diske, poleg tega pa naj bi bili še virtualizirani sistemi nekoliko bolj odzivni. VirtualBox nudi podporo tudi USB napravam, medtem ko je Virtual PC ne.

Vse prednosti VirtualBox-a in pa še nekaj dodatnih funkcionalnosti pa prinaša [VMware Workstation](#). Ker je plačljiv, se bodo zanj odločili zgolj tisti, ki jim vse zgoraj naštete funkcionalnosti dveh omenjenih produktov ne bodo dovolj. Ena izmed tistih »potencialno zanimivih« zame kot predavatelja je, da VMware Workstation omogoča snemanje dela na virtualiziranem operacijskem sistemu.

Pa je res potrebno za testiranje ene same aplikacije poganjati virtualiziran cel sistem in

zraven še aplikacijo? Če uporabljate 32-biten operacijski sistem, potem skorajda zagotovo ne - a vedno obstajajo izjeme. V primeru, ko vas zanima testiranje ene same aplikacije in ne celotnega sistema, se lahko poslužite še enega zanimivega in za osebno uporabo brezplačnega programa, [Sandboxie](#). To je program, ki ga lahko namestite le na 32-bitne Microsoft-ove operacijske sisteme od Windows 2000 naprej.

Omogoča vam uporabo že nameščenih aplikacij ali pa namestitev in uporabo novih aplikacij v izoliranem okolju. Meni osebno je zanimiv zaradi kar nekaj razlogov:

- vse kar delate v izoliranem okolju (tudi kar delajo aplikacije) se skrbno zapisuje in lahko kasneje analizirate;
- vse kar delate v izoliranem okolju, lahko kasneje aplicirate na sistem ali pa zavrzete;
- nekje na disku lahko naredite mapo, v katero bo Sandboxie shranjeval vse datoteke, ki jih boste z antivirusnimi programi redno pregledovali in po želji tudi brisali;
- namestite kakršnokoli aplikacijo, jo stestirate in enostavno pobrišete, na sistemu pa nisledu ☺;
- lahko si naredite bližnjico do poljubne aplikacije, ki bi jo žeeli vedno poganjati v izoliranem okolju,...

Kaj pa aplikacije za Linux sisteme? Lahko poganjam kakšno izmed njih na Windows sistemu brez virtualiziranega celotnega Linux sistema? S Sandboxie-jem ne, lahko pa to počnete s [Cygwin](#)-om. Cygwin vam omogoča uporabo GNU programske opreme neposredno na Windows operacijskem sistemu.

Še bi lahko našteeval, a naj bo zaenkrat dovolj. B Saj veste kako je - dobrih stvari v kratkem času je hitro preveč.

Jožko Markič
MCDST, MSBS, MCSA, MCSE, MCIPT, MCTS, MCT,
MCAS Instructor, MOS MI

joze.markic@kompas-xnet.si

Robert Vončina - Ruben, ROB€r70

Na svet sem privekal 4. aprila 1980. Že kot otrok sem bil zelo radoveden, zanimalo me je veliko stvari, predvsem pa kako le-te delujejo. Nemalokrat sem se lotil katere od svojih igrač, jo razstavil na prafaktorje, a kaj ko se potem nikakor ni hotela sestaviti nazaj, jaz pa sem se zaman praskal za ušesom. Imel sem veliko vprašanj, na katera nisem poznal odgovora. Med drugim tudi zakaj je treba hoditi v šolo, se učiti.

Kot dijak Poljanske gimnazije sem izbral jezikovno smer, ki mi jo je popestrila profesoressa francoščine, saj je z nami vztrajno listala po francoski literaturi. Po končani srednji šoli sem se lotil študija

na Ekonomski fakulteti. Ker sem jezike že obvladal, sem se hotel preizkusiti tudi v čem drugem. In Poslovna informatika je bila prava smer zame.

Študijska leta so minevala, z njimi pa so prihajali tudi vsi tisti odgovori, ki jih prej nisem poznal. Trdo delo pri urah francoščine se je končno izplačalo in odšel sem v Francijo. Kot kandidat izmenjave študentov sem na Azurni obali preživel zares neverjetno študijsko leto. Vrnil sem se nazaj med klopi Ekonomsko fakultete, da zaključim šolanje. Od začetka pa do diplome sem si nabiral izkušnje iz sveta informatike, s tem ko sem delal na Kompas Xnet-u. Tam sem se najprej kot predavatelj MS Office orodja veliko naučil; ker sem delal še kot študent, sem lahko izkoristil prednost fleksibilnega dela, ki sem ga kombiniral s študijem.

V letu 2007 sem tako svoje znanje potrdil z izdelavo diplomske naloge z naslovom IT Outsourcing. Izdelavo in izvedbo le-te sem ustvarjal pod mentorstvom dr. Aleša Groznika. Radoveden kot sem bil in novega znanja željan sem hotel še nekaj več. Spet sem se vrnil v svet jezikov, tokrat sem zaplaval v angleške vode in pridobil certifikat Certificate of Advanced English. Da bi bila stvar še bolj atraktivna, sem vpisal še magisterij. Hitro sem sicer opravil vse izpite, čaka pa me še zadnji preizkus, magistrska naloga. Ker se sama čez noč verjetno ne bo

napisala, si bom moral vzeti dovolj časa, da jo izdelam.

V vseh teh letih so se izkušnje iz področja informatike pridno vrstile in vedno več je bilo stvari, ki sem se jih želel lotiti. Pridobil sem kar nekaj certifikatov, eden prvih je bil MS Office. Še najbolj pa mi je prirasel k srcu MS Excel, še posebej verzija 2007.

Septembra istega leta sem se redno zaposlil v Kompas Xnet-u, s tem pa prevzel tudi nekaj več odgovornosti, več dela in obveznosti. V prehodu v leto 2008 sem odkril novo strast informatike, SharePoint Server. Radovednost je tokrat žarela v znamenju SharePointa in vsega, ki je z njim povezano. Da bi svoje znanje še bolj izplili, sem se udeležil šolanj v ZDA, kjer sem dobil izredno priložnost prisluhniti najbolj razvitim imenom v svetu SharePoint-a. Če jih nekaj naštetejam: Dustin Miller, Heather Solomon, Shane Young, ... To so imena ljudi, ki so mi ostala v spominu, zadnji pa me je zares navdušil in naredil name največji vtis.

Ker pa sam SharePoint ne zadostuje ustrezni namenitvi v podjetju, sem si zadal naslednjo nalogu in sicer naučiti se Windows Server okolje. Za pridobitev certifikata MCSA mi manjka samo še en izpit, nanj se pripravljam prav zdaj.

Da ne boste rekli, da sem navaden »geek«, naj vam povem, da v prostem času počнем tudi stvari, ki niso povezane z informatiko. Rad se ukvarjam s športom, velikokrat preživim kakšno uro v sobanah fitnes centra, kjer nadoknadim vse tiste ure sedenja, preživete za računalnikom. Igram tudi biljard ter aktivno tekmujem, zato lahko rečem, da je to tudi ena od strasti, katero gojim že vrsto let.

Vse to pa ne bi bilo mogoče brez potrežljivosti moje punce Tanje, ki mi stoji ob strani in me podpira pri vseh mojih podvigih, luv u, ter vseh super sodelancev, s katerimi se res dobro razumemo in sodelujemo.

To priložnost bi izkoristil še da pozdravim vse, ki me poznajo. 😊

Robert Vončina
MCT, MCP, MCTS Vista, MCTS WSS 3.0, MCTS
MOSS 2007, MCAS Instructor, MOS Master
Instructor
robi.voncina@kompas-xnet.si

Retuširanje

Mnogo se govori o popravljanju fotografij, tako imenovanem **retuširanju** oz. popravljanju napak (rdeče oči, pigmentni madeži, ...), ki so nastale ob posnetku fotografije. Lahko pa popravite tudi stare fotografije (črno bele naredite barvne). Možnosti je veliko, potrebna je le domišljija in poznavanje Photoshop-a.

Neki urejevalec fotografij je zapisal: »*Mislim, da so najboljši urejevalci fotografij tisti, ki imajo umetniško ozadje.*« Rezultat bo najboljši, če že pred začetkom urejanja vemo, kako naj bi fotografija izgledala na koncu. Največkrat se zastavlja vprašanje: „**Po kakšnem vrstnem redu jo popraviti? Kaj narediti najprej in katera orodja sploh uporabiti?**“ Postopek retuširanja je odvisen od posamezne slike. Ponavadi upoštevamo naslednje splošne korake:

- Preverjanje kakovosti in resolucije fotografije.
- Obrezovanje slike do končne velikosti in usmerjenosti.
- Prilagajanje celotnega kontrasta in tonskega obseg slike.
- Odstranjevanje barvnih neuravnoveženosti.
- Prilaganje barve in tona v določenih delih slike.

• Izostritev celotne slike.

Redko kdaj boste uporabili vse zgoraj naštete točke na eni fotografiji. V času digitalno zrcalno refleksnih fotoaparatorov z resolucijo najverjetnejne ne bo težav, so pa zaradi tega bolj opazne nepravilnosti.

Katera orodja uporabiti?

Za prilaganje barv in tonov posameznih slik lahko uporabite orodja kot so **Levels**, **Brightness/Contrast**, **Hue/Saturation**, **Desaturation**, **Invert**, **Variations**,.. S pomočjo orodja **Levels** lahko popravljate kontrast fotografije. Orodje se nahaja v meniju **Image** in **Adjustments**. V sredini pogovornega okna imate izrisan histogram, pod njim pa tri trikotnike. Levi črni trikotnik, predstavlja sence, desni beli trikotnik pa svetle točke. Sivi trikotnik na sredini predstavlja srednje odtenke. S pomočjo teh trikotnikov lahko uravnavate kontraste slike, torej lahko povečujete količino svetlih ali temnih odtenkov. S tem, ko povečujete količino enih se vedra zmanjšuje količina drugih. Vse te spremembe lahko delate na posameznem kanalu (na RGB kanalu, na rdečem, modrem in zelenem). Orodje **Brightness/Contrast** najdete v istem

meniju, kot prej omenjeno orodje. S pomočjo tega orodja lahko zmanjšate oz. povečate svetlost slike (prije drsnik - *Brightness*). S pomočjo drugega drsnika (*Contrast*) povečujete oz. zmanjšujete kontrastnost barv. Pazljivi bodite, da imate narejeno kljukico v polju *Preview*. S tem omogočite, da so spremembe takoj vidne na fotografiji.

V primeru, da vaša fotografija potrebuje spremembo odtenka ali nasičenosti, boste lahko uporabili orodje **Hue/Saturation** (najdete ga v istem meniju, kot prej omenjeni orodji). Ko imate odprto okno lahko za posamezni kanal spremenjate vrednosti. Če spremenjate vrednosti v kanalu **Master**, se bodo spremenjale vrednosti vseh barv. Lahko pa spremenjate vrednosti za posamezno barvo (rdečo, rumeno, zeleno, cian, modra in magenta). Ob spremenjanju vrednosti *Hue* se bo spremenjal odtenek barve, pri *Saturation* pa nasičenost in pri *Lightness* svetlost slike. Ob izbiri posameznega barvnega kanala lahko s pomočjo kapalke izberete točno določen odtenek barve, ki ga želite spremeniti. Izberite kapalko, premaknite se na fotografijo in kliknite na želeni odtenek. Če želite dodajati podobne odtenke že izbranemu, držite tipko *Shift* in kliknjite na tiste dele fotografije, ki so obarvane z odtenki, ki jih želite spremeniti. Ko jih izberete, povlecite drsnik pri *Hue* v poljubno smer in videli boste, kako se spremenijo prej označene barve.

Photoshop je poln trikov. Naj vam zaupam enega izmed njih. Držite tipko *Alt* in gumb *Cancel* se bo spremenil v *Reset*. Kakšna je razlika med njima? Da bi dobili nazaj prvotne odtenke fotografije lahko izberete gumb *Cancel* in okno se bo zaprlo. Ponovno boste morali izbrati meni **Image** / **Adjustment** in nato **Hue/Saturation**. Če pritisnete tipko *Alt* in nato *Reset*, se vrednosti nastavijo na prvotne in pogovorno okno ostane odprto.

Na koncu naj poudarim še nekaj stvari, ki so zelo pomembne: za uveljavljanje popravkov samo na določenih delih slike uporablajte layer maske; vedno uporablajte nežne in relativno dolge brushe; uporablajte drsnik *opacity*, da zmanjšate oz. zamegljite učinke; poigrajte se z možnostmi menija **Blending**.

Katarina Pertoci
MOS Master Instructor, MCAS Instructor

katarina.pertoci@kompas-xnet.si

E-integracija - Globalizacija zahteva integralne rešitve

Odnosi med kupci in dobavitelji se korenito spreminjajo. Postajajo vedno bolj zahtevni in prepleteni. Potreba po izmenjavi poslovnih podatkov je vedno večja in odločilno vpliva na uspeh podjetij ter njihov položaj na tržišču. Zato podjetja potrebujejo učinkovit pretok informacij med svojimi procesi in procesi zunanjih partnerjev.

Vse to je razlog, da vedno več govorimo o integraciji informacijskih sistemov. Ob poplavi vseh mogočih informacij in idej je zelo težko razločiti med dejstvi in utopijo. Preplavlja nas »popularne« kratice (EAI, B2B, spletni storitve, e-vsemogoče) in prispevajo k naši negotovosti. Zato želimo v nekaj člankih podati osnovna dejstva o e-integraciji, ki jih bomo podkrepili z opisom nekaterih produktov, ki omogočajo razne oblike e-integracije.

Za vas bomo **v četrtek, 19. marca 2009** pripravili tudi nazorno predstavitev rešitev in produktov za e-integracijo. Zaradi lažje organizacije dogodka vas že sedaj vabimo da svojo udeležbo najavite na info@visit.si. Tako boste pravočasno obveščeni o celotni vsebini in lokaciji dogodka, ki bo prilagojena številu pričakovanih udeležencev. Med drugim bodo predstavljene praktične rešitve v podjetjih Cimos in Hidria.

Kaj je e-integracija?

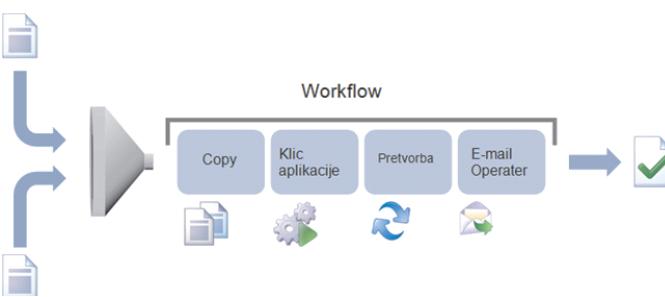
E-integracija ponuja možnost za optimizacijo, avtomatizacijo in upravljanje poslovnega okolja. S povezavo naših obstoječih aplikacij hitreje uvajamo e-initiative, ki povečajo našo konkurenčnost, prodornost in odzivnost ter zmanjšamo stroške. Ustrezna strategija nam omogoča povezavo poslovnih procesov znotraj in izven organizacije. Sestavljajo jo različne komponente. Najpogosteje zasledimo naslednje izraze:

- **EAI (Enterprise Application Integration) - povezava aplikacij znotraj organizacije.**

Različne aplikacije in programi potrebujejo medsebojno izmenjavo podatkov. Vsako podjetje uporablja programe, ki obdelujejo podatke, ki jih pripravijo drugi programi. Zato je izmenjava podatkov med temi programi zelo pomembna. Običajno gre pri tem za izvoz podatkov iz enega programa in uvoz podatkov v drugi program ali aplikacijo. In tu se srečamo s prvo težavo. Zelo redko lahko podatke, ki smo jih izvozili iz enega programa, kar takoj uvozimo v drugi program.

Običajno jih moramo vsaj nekoliko preurediti in pretvoriti v obliko, ki je razumljiva drugemu programu.

Verjamem, da se tudi v vašem podjetju srečujete s točno takimi problemi. In v takem primeru je uporaba učinkovitega orodja, ki se jih je prijelo ime »mapper« ali pretvornik, ki pretvarja podatke iz enega formata v drugi format, še kako dobrodošla.

Poleg tega moramo poskrbeti tudi za prenos podatkov od ene aplikacije do druge. Včasih zadostuje uporaba skupne mape v našem lokalnem omrežju. Običajno pa moramo »premagati« tudi večje razdalje in upoštevati različna okolja, ki gostijo naše aplikacije.

Pogosto moramo izvajati tudi pretvorbe, ki so potrebne zaradi različnih kodnih tabel, ki se uporabljajo v različnih okoljih (Windows, Linux, IBM itd). Zato potrebujemo primerno orodje, ki omogoča hitro, enostavno in učinkovito izdelavo delovnih postopkov (možen primer na sliki), njihov nadzor, nastavitev pogojev za sledenje, ustrezno obdelavo napak in obveščanje.

- **B2B (Business to Business) - povezava organizacije z zunanjimi partnerji.**

Izraz B2B se je uveljavil za označevanje izmenjave podatkov med podjetji. Vse, kar smo zapisali zgoraj, velja tudi za povezovanje podjetij, ki si ob medsebojnem trgovjanju izmenjujejo podatke.

Tako povežemo aplikacije v dveh različnih podjetjih, med kupcem in dobaviteljem. Pri tem lahko pričakujemo še veliko večje razlike med posameznimi aplikacijami in okolji.

Za premagovanje teh razlik, so se razvili razni splošni in panožni standardi, ki s svojimi napotki in priporočili pomagajo zmanjševati težave in razlike. Najbolj znani panožni standardi so razviti pod okriljem GS1, ki opisujejo priporočljive načine izmenjave v trgovini in logistiki. Tudi standardi v dobavitelskih verigah avtomobilske industrije so zelo precizni in omogočajo učinkovito povezovanje vseh udeležencev v celotni verigi dobaviteljev.

Tudi v tem primeru potrebujemo podobne rešitve in še bolj raznolike možnosti pretvorb in povezav.

- **Spletne storitve - hiter in enostaven način za dosego B2B povezav.**

Vedno bolj se uveljavljajo spletne aplikacije, ki tudi manjšim podjetjem omogočajo vključevanje v globalne e-povezave.

V naslednjih prispevkih bomo vsakič predstavili en proizvod, njegove značilnosti in možnosti uporabe.

Veliko več pa bomo predstavili na posebnem seminarju **19. marca, ki bo potekal v Ljubljani od **9:00 - 13:00 ure**. Poudarek bo na prikazu Xlate Evolution »any-to-any« mapperja in Odex Enterprise e-business Integration strežnika. Predstavljen bo spletni portal za dobavitelje, Globalno omrežje za sinhronizacijo podatkov (GDSN) in še veliko drugega. Za podrobnosti nas lahko pokličete 01 /511 3086 ali 041 752 957 ali nam pošljete vprašanje na info@visit.si.**

Udeležba na dogodku je brezplačna. Število mest je omejeno.

Zato še enkrat vabljeni, da svojo udeležbo najavite na info@visit.si do 5. marca 2009.

Janez Strojan
janez.strojan@visit.si

SQL AKCIJA

#2778 Writing Queries Using Microsoft SQL Server 2008 Transact-SQL - 23. - 25. februar

#6158 Updating Your SQL 2005 Skills to SQL Server 2008 - 16. - 18. marec

#6231 Maintaining a Microsoft SQL Server 2008 Database - 9. - 13. marec

#6232 Implementing a Microsoft SQL Server 2008 Database - 30. marec - 3. april

#6317 Upgrading Your SQL Server 2000 Skills to SQL Server 2008 - 23. - 25. marec

Udeležite se vsaj enega od zgoraj navedenih tečajev in prejeli boste **BREZPLAČNO** licenco za SQL Server 2008.

Ponudba velja do 30.6.2009; Več o SQL akciji si preberite na www.kompas-xnet.si

Strojne in programske zahteve za SharePoint 2007

V prejšnji številki Pike, sem se dotaknil sheme za postavitev SharePoint farme, kot tudi strežniških vlog, ki jih SharePoint mora imeti za brezhibno delovanje. V tej številki, kot obljudljeno, pa bom opisal strojne in programske zahteve in omejitve, ki jih SharePoint ima.

Strojna oprema je za SharePoint zelo pomemben dejavnik, saj se večina stvari navezuje na branje in pisanje na diske, spomin in pretakanje podatkov po mreži. Microsoft priporoča dvo procesorski strežnik z 2,5 GHz in vsaj 2GB RAM-a, čeprav po izkušnjah sodeč, spomina ne more biti nikoli preveč, še posebej na strežnikih, ki so namenjeni indeksiranju podatkov. Lahko bi rekli, da je ena od zahtev tudi gigabitna povezava med posameznimi strežniki v farmi.

Razlike med »zastonjsko«, WSS 3.0 in Server, Microsoft Office SharePoint Server, verjetno večina že pozna. Za tiste, ki še ne, naj samo omenim, da z nakupom Serverske licence pridobite funkcionalnosti, ki jih z uporabo WSS ne dobite.

MOSS 2007 je licenciran na strežnik, se pravi mora imeti vsak strežnik svojo licenco za SharePoint, poleg tega pa morajo imeti uporabniki ustrezne CAL-e. Zanimivo pri CAL-ih je to, da obstaja samo ena različica serverskih licenc, medtem ko so uporabniški CAL-Standard in Enterprise.

MS Office SharePoint Server 2007 STANDARD, vključuje nekaj novih predlog, workflow, izboljšano iskanje, ..., medtem ko pri ENTERPRISE različici velja omeniti Excel Calculation Services, BDC, FORMS Service, še nekaj dodatnih predlog in dodatni gradniki oz kot jih bolje poznamo, kot web parte. Poleg tega spada pod možne različice še MOSS for Internet Sites, ali MOSS FIS. Ta različica pa vam omogoča, da lahko uporabite vaš SharePoint kot internetno stran. S to licenco, kjer velja omeniti, da je cena kar precej visoka, pa si zagotovite neomejen dostop do strani od zunaj. Na žalost pa ta licenca velja samo za MOSS Enterprise.

SharePoint Server potrebuje za svoje delovanje operacijski sistem, ki je lahko Windows Server 2008, Hyper-V je podprt, oz Windows Server 2003. Podprt je tako 32 bitni, kot tudi 64 bitni sistem. Pri izbiri procesorske arhitekture bi v razmislek podal informacijo, da je SharePoint 2007 zadnja različica ki še teče na 32 bitnem sistemu in nadgradnja iz 32 bitnega sistema na 64 bitnega in še na novo različico SharePoint-a bi znala biti resen problem. Torej, če imate možnost uporabiti 64 bitni sistem, je to zelo priporočljivo. Edini razlog, zaradi katerega se ne bi odločili za 64 bitno različico, so orodja drugih proizvajalcev, ki še niso prirejena za to arhitekturo.

SharePoint za svoje delovanje potrebuje še Internet Information Services (IIS), Simple Mail Transfer Protocol (SMTP) in World Wide Web servis. Dodatno pa je potrebno namestiti še .NET Framework 3.0, priporočen pa je še Service Pack 1. Če pa se namešča SharePoint na W2k8 Server, je med namestitvene datoteke potrebno dodati še SharePoint SP1.

Če se namešča Serverska farma je potrebno imeti domeno z Active Directory, NT4 domena ni podprtta.

Za shranjevanje podatkov SharePoint uporablja SQL bazo in deluje samo na SQL Strežnikih. Podprtje pa so različice:

- SQL Server 2000 z SP3
- SQL Server 2005 z SP1
- SQL Server 2008 za SharePoint 2007 SP1
- SQL Server Express 2005 - če se odločite za Basic Install se SQL Server Express 2005 samodejno namesti. Omejitev baze je 4GB.
- Windows Internal database - če se odločite za Basic Install WSS 3.0 se samodejno namesti na strežnik. Ta različica nima omejitve v velikosti baze, je pa omejena z funkcionalnostmi, ki jih ponuja.

SharePoint ima možnost prejemanja in pošiljanja poštnih sporočil. Pošiljanje sporočil se uporablja za pošiljanje obvestil in opozoril za uporabnike in administratorje. Nastavitev za pošiljanje sporočil so zelo preproste in vse kar morate narediti je navesti SMTP strežnik v

nastavtvah SharePoint strežnika, na SMTP strežniku pa mora biti nastavljeno, da lahko SharePoint strežnik anonimno pošilja sporočila in da je med strežnikoma odprt port 25.

Nastavljanje strežnika za prejemanje e-poštnih sporočil je bolj težavno in si podrobnosti o nastavtvah lahko preberete na:

<http://www.combinet-knowledge.com/Downloads/How%20to%20configure%20Email%20Enabled%20Lists%20in%20Moss%202007%20RTM%20using%20Exchange%202007.pdf>

Za strojne in programske omejitve si lahko ogledate naslednjo tabelo, kjer bi omenil, da strojnih omejitev skoraj da ni, razen omejitve, da je lahko samo en index strežnik v farmi.

	Omejitev	Opomba
Site collections	50000 per DB	
Site collections	50000 per Web App	
Content DB	100 per Web App	
Web Sites	250k per SC	
Sub Sites	2000 per Site	
Documents	5 mio per library	
Security objects	2000 per Site	Groups or Users
Indexes	1 per SSP	
Indexed Docs	50mio per Index	Hardware limit
SSP	3 priporočeno	
WFE	3 per domain controller	

Poleg tega velja omeniti še priporočilo, da ena baza na SQL strežniku naj ne bi presegala 100GB, predvsem zaradi performanc.

Če si želite pomagati z orodji za planiranje kapacitet in zahtev za strojno opremo, je MS izdal tudi orodje MS System Center Capacity Planner 2007 in dodatek za SharePoint 2007.

- <http://www.microsoft.com/downloads/details.aspx?familyid=6FEC1F12-A62C-4E8D-8A19-56879192ADC3&displaylang=en>
- <http://www.microsoft.com/downloads/details.aspx?FamilyId=E754F35D-59DB-4BC4-8386-E83E66A16FAD&displaylang=en>

Tudi v našem podjetju smo se lotili prenove SharePoint 2007 Serverja in uporabili naslednjo konfiguracijo:

- Strežnik kjer teče SharePoint server Enterprise je W2k8 Server na Hyper-V.
- Za bazo podatkov je fizični strežnik W2k8 in SQL 2008 Standard,
- In Exchange 2007.

SharePoint Server 2007 nam teče brezhibno in odzivnost portala je neverjetno boljša kot je bila v preteklosti. Če bi tudi vi želeli, da vam pomagamo pri postavitvi SharePoint 2007 portala nam pišite na: info@kompas-xnet.si.

Robert Vončina, uni.dipl.ekon.
MCT, MCP, MCTS Vista, MCTS WSS 3.0, MCTS
MOSS 2007, MCAS Instructor, MOS Master
Instructor
robi.voncina@kompas-xnet.si

BOOTCAMP

SharePoint 2007

SharePoint 2007 - BOOTCAMP: 2. - 6. marec 2009

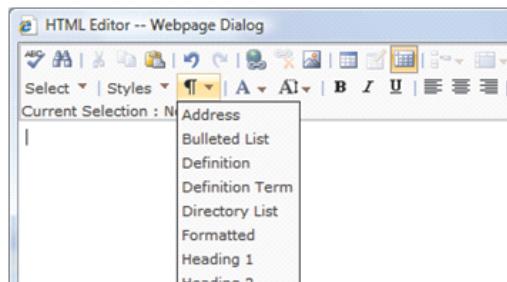
MOSS - Lastni slogi v urejevalniku besedila

Urejevalnik obogatenega besedila v MOSS-u nam omogoča na enostaven način oblikovati besedilo po naših željah. Najbolj pogosto ga srečamo, če na stran dodamo ustrezni spletni gradnik (web part) in nato v načrtovalnem pogledu prikažemo še urejevalnik besedila.

Le-ta ima že v naprej definiranih nekaj slogov, ki nam pomagajo pri urejanju. Velika verjetnost je, da nam ti slogi ne ustrezajo in bi radi naredili še kakšnega svojega. V članku bom opisal postopke, kako to naredimo. Potrebnega bo nekaj znanja tudi o CSS-ju, s katerim bomo definirali nove sloge.

Najprej si oglejmo trenutno stanje:

Na stran dodamo Content Editor Web Part (**Urejevalnik vsebine**), kliknemo na *Modify Shared Web Part (Urejanje spletnega gradnika)* in nato s klikom na *Rich Text Editor (Urejevalnik besedila)* prikažemo spodnji urejevalnik, kjer so že prikazani privzeti stili.

Svoje stile lahko definiramo v lastni CSS datoteki, ki jo nato naložimo na SharePoint portal kot alternativno CSS datoteko. Pomembno je ime CSS razreda, saj se mora to biti definirano po spodnjem vzorcu:

```
.ms-rteCustom-imeStila{...}
```

Naredimo preprosti stil, ki nam bo označeno besedilo obarval rdeče in postavil pisavo

ležeče. Navodila za izdelavo:

- V SharePoint Designer-ju naredimo novo CSS datoteko in definiramo naslednji stil:


```
.ms-rteCustom-oblikujBesedilo {
color:red;
font-style:italic;}
```
- Datoteko shranimo v *Style Library*.
- Na privzeti strani portala v nastavitev najdemo pod *Look and Feel* povezavo za nastavitev *Master Page-a*.
- Ob kliku na povezavo, se nam odpre stran, na kateri lahko definiramo nov Master Page in čisto spodaj Alternate CSS URL.
- Kliknemo na *Browse* in navigiramo do CSS datoteke, ki smo jo ustvarili v koraku 1.
- Označimo še *Reset all subsites to inherit this alternate CSS URL*, kar nam omogoča, da bodo stili vidni tudi na vseh podstraneh.
- Sedaj ponovno odpremo urejevalnik besedila in pod Styles vidimo tudi svoj stil:

Če smo prej želeno besedilo označili, bomo po kliku na naš slog dobili rdeče besedilo z ležečo pisavo.

V kolikor ne vidite strani za spremenjanje Master Page-a, morate najprej aktivirati Publishing Feature na privzeti strani portala.

Uroš Žunič
MCP, MCAD.NET, MCTS, MCPD, MCT

uros.zunic@kompas-xnet.si

#5060: Implementing Windows SharePoint Services 3.0 - 12. - 13. februar

SharePoint 2007- BOOTCAMP - 2. - 6. marec

#50064: Advanced SharePoint 2007 Development - 30. marec - 3. april

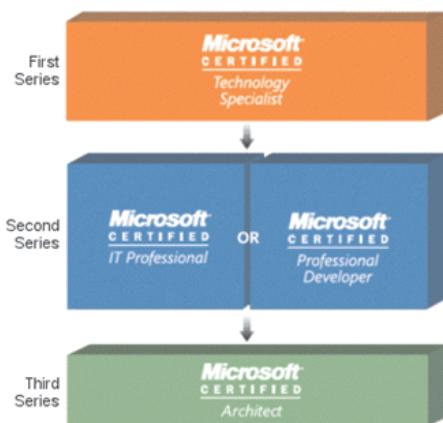
Certificiranje za razvijalce

Novo leto je za nami in napočil je čas za novo številko revije Pika in seveda nove članke.

V prvi številki letošnje revije Pika vam bom na kratko poskušal predstaviti Microsoftov program certificiranja (MCP - Microsoft Certified Professional Program). MCP program nudi več možnosti certificiranja, ki temeljijo na različnih področjih tehnologije. Posameznik mora opraviti vrsto izpitov za pridobitev določenih certifikatov. Nekateri izmed nazivov, ki jih posameznik lahko pridobi preko Microsoftovega programa za certificiranje so:

- **MCP** - Microsoft Certified Professional (z nekaj izjemami, kar se tiče izpitov, ta naziv pridobi vsak posameznik, ki opravi vsaj en MCP izpit),
- **MCTS** - Microsoft Certified Technology Specialist

Na spodnji sliki lahko vidimo kako si sledijo nazivi od zgoraj navzdol.

Vprašanje, ki se ob temu pojavi je seveda, zakaj bi se nekdo sploh odločil za opravljanje nekega certifikata. Odgovorov na to vprašanje je seveda lahko več, od zahtev nadrejenih za napredovanje, do dejstva, da pridobitev Microsoftovega certifikata dokazuje vaše znanje reševanja tehničnih težav in predvsem praktične izkušnje pridobljene z uporabo Microsoftove platforme in izdelkov in lahko

postane dragocen del vaše poklicne poti. Ni pomembno ali ste novinec na področju Microsoftove tehnologije, ali pa če Microsoftovo tehnologijo uporabljate že dlje časa, odločitev za certificiranje in s tem potrditev vašega znanja, sodelavcem in nadrejenim jasno kaže vašo predanost izpopolnjevanju vaših spremnosti glede uporabe teh tehnologij.

Microsoftov program certificiranja se nenehno izpopolnjuje in posodablja, in s tem zagotavlja verodostojnost in pomembnost samega certificiranja, pridobljeni certifikati pa vam hkrati tudi pomagajo ostati v stiku z najnovejšimi Microsoftovimi tehnologijami.

V nadaljevanju bom poskušal našteti nekaj izpitov, ki vodijo do pridobitve nekaterih izmed predhodno že omenjenih nazivov, ki so namenjene predvsem razvijalcem.

V začetku se je smotrno odločiti za smer certificiranja, saj se lahko posebej certificirate za razvoj spletnih aplikacij in posebej za razvoj namiznih aplikacij. Za pridobitev naziva MCPD-Web Developer je potrebno opraviti naslednje tri izpite:

Exam 70-528: Microsoft .NET Framework 2.0 - Web-Based Client Development - izpit namenjen predvsem posameznikom, ki jih zanima razvoj spletnih aplikacij. Samo ta izpit že pripelje do naziva MCP.

Exam 70-536: Microsoft .NET Framework - Application Development Foundation - izpit namenjen merjenju znanja kandidata o poznavanju osnov .NET okolja. V kombinaciji z zgornjim izpitom uporabnik pridobi naziv MCTS-Web Developer

Exam 70-547 (PRO): Designing and Developing Web Applications by Using the Microsoft .NET Framework

V nadaljevanju lahko v kombinaciji z izpitom **70-536**, naredite še izpit **70-526: Microsoft .NET Framework 2.0 - Windows-Based Client Development** - in tako pridobite še naziv MCTS-Windows Developer.

MCPD-Windows Developer pa si prislužite še z opravljanjem izpita **70-548: PRO: Designing and Developing Windows Applications by Using the Microsoft .NET Framework**

Zgoraj našteti izpit temeljijo predvsem na .NET Framework 2.0 platformi, seveda so vam na voljo tudi izpiti novejše generacije, kjer je poudarek na .NET Framework 3.5 platformi.

Vprašanje, ki logično sledi je, kako se na te izpite pripraviti, in pa seveda kje in kako lahko te izpite opravljamo.

Znanje potrebno za uspešno opravljen izpit lahko posameznik pridobi preko različnih MOC (Microsoft Official Curriculum) tečajev in Delavnic (Workshop).

Izpit sam pa se lahko opravlja v za-to pooblaščenih izpitnih centrih, med katere spada seveda tudi Kompas Xnet, kjer imate na enem mestu možnost obiskovanja MOC tečajev in različnih delavnic, na koncu pa se lahko odločite in vaše znanje preizkusite z možnostjo opravljanja izpitov in pridobitve enega izmed nazivov, ki imajo v industriji določeno težo.

Na koncu morda velja omeniti tudi dejstvo, da je ob izbiri izpitov, ki jih želimo opravljati, potreben v naprej nekaj razmisleka, saj si lahko ob kombinaciji pravilnih izpitov zagotovimo kar največ nazivov. S tem bomo poskrbeli seveda tudi za manjše stroške za dosego našega cilja.

Več o ostalih izpitih si lahko preberete na naslednji povezavi:

<http://learning.microsoft.com/Manager/Catalog.aspx>

Ali pa seveda preko našega izpitnega centra, ki se nahaja na naslednji povezavi:

<http://www.kompas-xnet.si/Default.aspx?tabid=27>

Anton Šivic

Programer, MSP, MCP, MCTS
tone.sivic@kompas-xnet.si

Windows Azure – Razvijalski vidik

Windows Azure je nov Microsoftov prihajajoči ‘operacijski sistem za oblak’ ki združuje razvojne zmožnosti računalništva v oblaku z infrastrukturnimi storitvami shranjevanja podatkov, računske moči in omrežij. Storitve tako gostujejo na Microsoftovih strežnikih, ki delujejo znotraj svetovnega omrežja podatkovnih centrov.

‘Procesiranje v oblaku’ sicer ni nek popolnoma nov koncept, že prej so lahko podjetja, namesto da bi kupovala strežnike za zadovoljitev ‘peak’ potreb, najela strežnik v oblaku in po potrebi skalirala ter tako namesto ogromne začetne investicije vedno plačevala zgolj za tisti strežniški čas, ki so ga dejansko potrebovala. S tako poceni surovo računalniško močjo pa je prišla kompleksnost, razvijalci so morali ročno prižigati te virtualne strežnike, na njih namestiti aplikacije, skrbeti za varnostne popravke ter nadgradnje in najpomembnejše za nadgradnje svoje kode na več strežnikih.

Windows Azure ta proces avtomatizira in ga tako precej poenostavi. Tu nas ne zanima več, kateri strežnik dejansko vsebuje ter procesira našo aplikacijo. Pri Azurju našo aplikacijo

zapakiramo v primeren paketek ter jo namestimo na Azure in specificiramo koliko strežnikov naj jo poganja. Azure sam pa bo poskrbel za vse njene detajle, kot so njena nadaljnjo distribucijo, izenačevanja obremenitve (load balancing), varnostne popravke ter enostavne in neboleč način nadgradjenj.

Naprednejše storitve so nanizane na slojih obstoječih baznih storitvah:

- Windows Azure za gostovanje in upravljanje storitev
- Storitve **Microsoft .NET**, kjer gre za storitvene implementacije konceptov ogrodja .NET Framework
- Storitve Microsoft SQL za širok nabor storitev shranjevanja podatkov, poročanja ter poslovnih analiz
- Storitve Live za dosleden način shranjevanja, skupne rabe in sinhronizacije kakršnihkoli podatkov in informacij, na osebnih računalnikih, telefonih, aplikacijah in spletnih straneh.

Najboljše pri Azure platformi za razvijalce pa je, da lahko takoj uporabimo vsa obstoječa

znanja. Večina, predvsem spletnih aplikacij, pa bo z malenkostnimi popravki takoj pripravljena za delo v oblaku.

Azure je trenutno v CTP fazi za omejenimi funkcionalnostmi, kar nam pa vseeno omogoča da lahko dobimo občutek kaj nas čaka. Komercialno naj bi bil na voljo še letos, bo pa zanimivo videti kakšen val aplikacij bo sprožil. Programerja, ki sta ustvarila YouTube sta imela

kopico problemov s širitvijo njune storitve, predstavlja si kaj vse lahko naredimo sedaj, ko bo ta ovira umaknjena.

Rok Bermež
MCSA, MCPD, MCITP: Database Developer,
MCT

rok.bermez@kompas-xnet.si

C# 1.0, C# 2.0, C# 3.0, C# 4.0, C# 5.0...

Približno 10 let je minilo od ustanovitve skupine, ki je začela z delom na programskem jeziku, ki je hitro postal najbolj popularen jezik znotraj .NET ogrodja. Govorimo o jeziku C# verziji 1.0. Vsaka naslednja verzija je jeziku prinašala novo tehnologijo ter mu omogočala obdržati vodilno mesto na lestvici priljubljenosti .NET jezikov ter ohranjati resno konkurenco Sunovi Javi, ki jo je C#, po mojem mnenju, prehitel ali vsaj dohitel že z verzijo 2.0, ko je predstavil generike. Če so bili v drugi verziji veliki bum generiki, v tretji verziji tehnologija LINQ, kaj lahko potem pričakujemo v prihodnosti? Razvojna ekipa pripravlja v naslednji verziji predvsem izboljšave v treh smereh: **deklarativen** pristop k pisanju programske kode, kjer je poudarek na tem kaj želimo narediti in se nam ni potrebno ukvarjati s tem kako bomo stvar izpeljali. Potem so tu knjižnice, ki bodo znale izkoristiti **večjedrne procesorje**, ki se dandanes nahajajo že v vsakem namiznem in prenosnem računalniku. Nazadnje pa so tu še nove izboljšave kot je ključna beseda "**dynamic**", ki bo jeziku omogočala določeno stopnjo funkcionalnosti, ter se s tem približati popularnim dinamičnim jezikom, kot sta na primer IronPython in IronRuby.

Dynamic Typing primer:

```
double x = 1.75;
double y = Math.Abs(x);
```

Gre za primer dveh spremenljivk, katerih tip je statično določen, tudi preobložena funkcija Math.Abs je statična saj se pravilna različica Math.Abs(double) izbere že v času prevajanja.

```
dynamic x = 1.75;
dynamic y = Math.Abs(x);
```

V tem primeru sta spremenljivki x in y dinamično tipizirani, saj med prevajanjem še nimamo informacij o tipu spremenljivke ter ustreznu tipu funkcije Math.Abs(). Vse te stvari smo prestavili na čas izvajanja, šele takrat se bo elementu x določil tip, preko desnega operanda, ki je tipa double. Prav tako se bo zgodilo s procedure Math.Abs(x) kjer se bo izbrala pravilna izvedba Math.Abs(double) procedura.

Optional and Named parameters

Prinašajo to kar lahko VB.net programerji uporabljajo že od prve verzije jezike - opciske argumente.

```
public StreamReader OpenText(string path,
                               Encoding encoding=null,
                               bool detectEncoding =true,
                               int bufferSize = 1024)
```

Proceduro OpenText lahko sedaj uporabljam brez argumentov, ki imajo privzeto vrednost določeno v glavi. Prav tako nam ni potrebno upoštevati vrstnega reda argumentov saj ga sedaj namesto s pozicijo lahko določimo pri klicu procedure preko imena: OpenText("c:\\test.txt",bufferSize:4069);

C# 5.0?

Metaprogramiranje ter dinamično generiranje programske kode je sedaj zaradi kompleksnosti domena komercialnih produktov. Svež in enostaven pristop k problematiki pa bo mogoč v prihodnosti, ko se načrtuje prepis prevajalnika iz C++ v C#. Tako bodo vse zmogljivosti prevajalnika na voljo kot API storitev iz .NET okolja.

Jernej Gorički
MCAD.NET, MCT
jernej.goricki@kompas-xnet.si

DOCTYPE - Ključ do zmanjševanja razlik med brskalniki

Vsi, ki se ukvarjam z oblikovanjem spletnih strani, smo že naleteli na težave, ki se pojavijo, ko skušamo zagotoviti enak prikaz spletne strani na več brskalnikih. Mogoče pa večina ne ve, da lahko večino razlik med njimi izničimo s pomočjo **DOCTYPE** deklaracije.

Tipi in okusi

Tekom razvoja **HTML** specifikacije se je struktura in vsebina formata spreminja, kar so avtorji označevali s pomočjo tipa dokumenta in njegove različice - **HTML** (trenutna različica 4.01) ali **XHTML** (trenutno 1.0 in 1.1).

Prva je tista oblika, ki jo največkrat srečamo, označuje pa tip dokumenta, ki spominja na **XML**, pri katerem specifikacija dopušča odstopanja, kot so nezaključene značke (**** in **<hr>** brez zaključnega znaka) in uporaba posebnih znakov (**&**) brez posebnih oznak (**&#amp;**). **XHTML** dokument naj bi tako bil v celoti hkrati tudi **XML** dokument z vsemi pripadajočimi omejitvami.

IE QUIRKS MODE in ostali brskalniki

Po propadu Netscapovega brskalnika se so posledice tekmovanja med obema brskalniškima gigantoma začele kazati v razlikah pri prikazu posameznih strani, tudi med različicami istega brskalnika. Da bi strani bile združljive s prejšnjimi različicami, so pri Microsoftu star način prikaza v IE poimenovali **Quirks mode**, bolj s standardi združljiv način pa **Standards mode**. Brskalniki Firefox, Opera, itd. so tako zaradi združljivosti s prevladujočim brskalnikom tedaj morali tudi implementirati združljiv preklop med obema načinoma, da bi strani izgledale karseda podobne brez posega v obstoječe strani.

To je pripeljalo do pravila: brez **DOCTYPE** deklaracije brskalnik preklopi v Quirks način izrisovanja, z ustrezno deklaracijo pa, odvisno od tipa dokumenta in različice, v Standards način. Slednji prisili brskalnik, da preklopi v čimbolj poenoten način izrisovanja strani in je tudi način, s katerim lahko z najmanj težavami prisilimo vse brskalnike v čimbolj podoben izris.

Katere uporabiti?

Če želimo uporabljati **HTML** tip dokumenta, uporabimo **HTML 4.01** deklaracijo:

Strict:

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN"  
"http://www.w3.org/TR/html4/strict.dtd">
```

Transitional:

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN"  
"http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">
```

Frameset:

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN"  
"http://www.w3.org/TR/html4/frameset.dtd">
```

Če pa želimo pisati **XHTML** tip dokumenta, pa uporabimo eno izmed naslednjih deklaracij:

Strict:

```
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Strict//EN"  
"http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-strict.dtd">
```

Transitional:

```
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Transitional//EN"  
"http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-transitional.dtd">
```

Frameset:

```
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Frameset//EN"  
"http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-frameset.dtd">
```

Tukaj naj vam bo v pomo W3C (X)HTML validator (<http://validator.w3.org/>), ki vam ob podanem **DOCTYPE**-u tudi poroča napake v dokumentu.

Bonus trik

Obstaja trik, s katerim ni treba označiti dokumenta z določeno različico in tipom dokumenta, ki pa vse trenutne brskalnike prisili v **Standards** način: **<!DOCTYPE html>**.

To je tudi **DOCTYPE**, kot ga deklariра **HTML5** specifikacija, ki bo v naslednjih letih določala standard naslednje generacije specifikacije za **(X)HTML** dokumente. Prednost te oblike je, da je združljiva tudi s starejšimi brskalniki, prav tako pa se ne omejuje na posamezne specifikacije, kar jo naredi tudi v prihodnje združljivo z morebitnimi spremenjenimi standardi.

Ima pa eno pomanjkljivost - brez specifične deklaracije dokumenta validator ne more pravilno preveriti, v kolikor ni izbrane specifikacije. Tako lahko validatorju izrecno podamo različico in tip dokumenta, s čimer pa lahko še vedno izkoristimo vse prednosti standardov.

Klemen Slavič
programer in inštruktor

klemen.slavic@kompas-xnet.si

WMI filtri in GPO

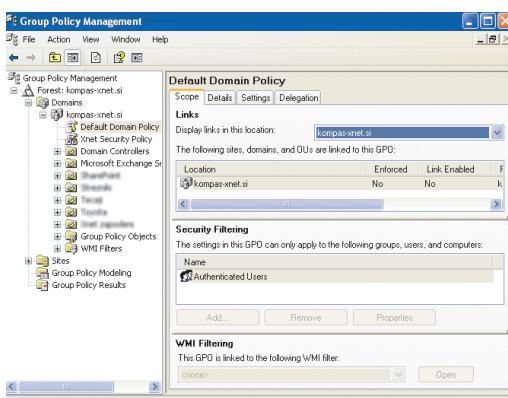
Kar nekaj Pik nazaj smo se na tem mestu seznanili z WMI (Windows Management Instrumentation) tehnologijo, skriptnim jezikom (WQL), skriptami in primeri njihove uporabe.

Danes si bomo pogledali, kako si lahko z WMI filtri pomagamo pri uporabi **GPO (Group Policy)**.

Slednjega uporabljamo za varnostne nastavitev, instalacijo programske opreme, upravljanje registrov in drugih nastavitev.

Dogaja se namreč, da vsi računalniki, katere upravljamo, ne ustrezajo zahtevam oz. niso uniformni, vsaj kar se tiče strojnih zahtev, zato nekateri rabijo drugačne nastavitev kot ostali (nižja verzija OS, zapolnjeni diski, (ne)instalirani popravki oz. Hotfixi ipd.).

Zapletom, ki se pri tem lahko pojavi, se lahko izognemo s pomočjo WMI filtrov. Le-te kreiramo in povezujemo v Group Policy Management Console (GMPC) z desnim klikom na WMI filters v želeni domeni, kjer izberemo New WMI filter, vpšemo ime in opis, izberemo imenski prostor in vnesemo WMI poizvedbo v obliki WQL (WMI Query Language) stavka.

Filter je lahko sestavljen iz enega ali več poizvedovanj (pri čemer lahko uporabljamo operatorje AND in OR) po podatkih ciljnega računalnika. Če je poizvedovanje zadovoljivo, se bo GPO nad njim izvedla.

Filter in GPO morata biti v isti domeni.

Vsak GPO ima lahko samo en filter, posamezen filter pa je lahko povezan z več GPO-ji.

WMI filtrov lahko uporabljamo na Windows XP ali novejših operacijskih sistemih, vendar samo v domenah, v katerih je vsaj en Windows 2003 DC.

V Windows 2000 bodo filtri ignorirani in GPO se bo izvedla v vsakem primeru.

Ker smo WMI pregledno obdelali že v prejšnjih Pikah, si tokrat samo na hitro osvežimo spomin, kaj in kako lahko sestavimo filtre z uporabo WQL.

Poizvedbo filtra sestavimo v obliki:

```
SELECT * FROM WMI_razred WHERE
WMI_Lastnost = vrednost
```

Na primer, če želimo, da se določen GPO izvede samo na operacijskih sistemih WindowsXP s poinštaliranim ServicePack2, bo WMI filter izgledal takole:

```
Select * FROM Win32_OperatingSystem WHERE
Caption="Microsoft Windows XP Professional"
AND CSVersion="Service Pack 2"
```

Če želimo zagotoviti, da bo na »C« disku ciljnega računalnika vsaj 100 MB prostora, bo WQL stavek:

```
Select * from Win32_LogicalDisk where
FreeSpace > 1024000000 AND Caption = "C:"
```

Ali ne v operacijskem sistemu obstaja določen »hotfix«:

```
Select * from Win32_QuickFixEngineering
where HotFixID = 'q1244322'
```

Če naj se GPO izvede samo na določenih modelih računalnikov, bomo filter napisali kot:

```
Select * from Win32_ComputerSystem where
Model = "HAL 8000"
```

Možnosti je ogromno, a pred uporabo svetujem dobro poznavanje WMI in uporabo orodij kot je sta WMI Object browser in CIM studio .

Aleš Lipušček

MCP

ales@kompas-xnet.si

Od prejšnje do sedanje Pike

Kmalu po izdaji novembrske številke Pike smo se odločili, da bomo izdali eno Piko več. Takoj po novem letu smo zavihali rokave in iskali ideje za dobre članke.

Kakšnih posebnih dogodkov konec leta nismo beležili, saj je bilo vzdušje že čisto novoletno. Med Xnetovci smo v času od novembra do konca januarja svojim letom prišteli še enega - Maja, Dragica, Aida, Jernej in Branka.

Prazniki so hitro minili in priznam, da je bilo težko nazaj. Ampak težko je dan, dva, potem pa

se človek navadi.

Kot se je izkazalo nas čaka veliko dela, saj smo že zaščartali s polno paro in polnimi učilnicami. Pred nami pa je tudi veliko novih izzivov.

Vljudno vabljeni v naš izobraževalni center.

Lep pozdrav do prihodnje številke.

Maja Kraševec

Vodja izobraževanj

maja.krasevec@kompas-xnet.si

Za vas smo pripravili NOVE DELAVNICE...

Zavedamo se, da je v tem tempu življenja potrebna čim večja učinkovitost. Zato smo vam pripravili nove delavnice, ki vam bodo pomagale, da prihranite čas še za kaj drugega...

Kako poslati pismo na več naslovov hkrati?

Želite poslati dopis na več naslovov in vsak naslov pišete posebej? Na tej delavnici boste spoznali čemu služi spajanje dokumentov in kako si lahko olajšate delo. Ali ste vedeli, da lahko poleg izdelave tipskega pisma spajanje uporabite še za čestitke, vabila, pogodbe, nalepke in še druge dokumente, kjer želite spremeniti samo določene podatke?

Triki za hitro oblikovanje dokumentov

Zapravljate dragoceni čas za oblikovanje dokumentov? Pridružite se nam na delavnici in naučili se boste, kako lahko dokument hitro in enotno oblikujete z uporabo slogov in odsekov, kako lahko naredite kazalo, se sklicujete na tabele, slike,... Vse to in še več v novi delavnici.

Rešite se iz »gore« podatkov!

Se zgubljate v velikih količinah podatkov? Še vedno ne uporabljate vrtilnih tabel? Ste se jih že hoteli lotiti, pa vas je premagal strah? Potem se udeležite naše delavnice in v nekaj urah se boste spoprijateljili z njimi. Videli boste, kako vam lahko vrtilne tabele prihranijo čas. Na podlagi podatkov boste naredili vrtilno tabelo, iz katere bodo podatki veliko bolj razvidni, urejeni...

Outlook ni samo „e-pošta“

Si opravila še vedno lepite na monitor? Usklajujete termine za sestanek po elektronski pošti? Se zgubljate v gorah prejete pošte in spregledate najpomembnejše maile? Si jih želite urediti? Potem je pravi naslov za vas Kompas Xnet in delavnica Outlook ni samo „e-pošta“.

Priprave na izpit MCAS

Želite opraviti izpit za MCAS (Microsoft Certified Application Specialist)? **Potrebujete pomoč pri pripravi?** Obiščite našo delavnico, kjer vas bomo v kratkem času pripravili na izpit in vam tako olajšali pot do naziva MCAS. Ponujamo vam priprave za **Word** in **Excel**, po dogovoru pa tudi za **Outlook**, **PowerPoint** in **Visto**.

V našem izpitnem centru lahko opravljate tudi izpite.

Kaj vse rešujemo?

- Celovite rešitve za mikro in mala podjetja
- Pomoč in svetovanje pri načrtovanju, postavitvi, upravljanju, nazdzoru in varnosti omrežja...
- Pomoč uporabnikom - „helpdesk“
- Razvoj spletnih in ali Windows aplikacij ter izdelavo spletnih strani
- Izobraževanje
- SharePoint 2007

NAGRADNO VPRAŠANJE

Kaj vam omogoča program Cygwin?

Odgovore na nagradno vprašanje nam pošljite pisno ali na info@kompas-xnet.si do torka, 31.marca 2009. Prosimo vas, da zraven dopišete tudi podjetje, ime, priimek ter naslov.

KOLOFON

Izdaja:

KOMPAS Xnet, Stegne 7
1000 Ljubljana
Tel: 01 5136-990
Fax: 01 5136-999
Info@kompas-xnet.si
www.kompas-xnet.si

Direktorica:

Branka Slinkar

Glavna urednica in oblikovalka:

Maja Kraševac

Pomočniki urednice:

Jure Belič,
Rok Bermež,
Dare Cencelj,
Jernej Gorički,
Aida Kalender Avdić,
Aleš Lipušček,
Jože Markič,
Katarina Pertoci,
Klemen Slavič,
Tone Šivic,
Sven Štupica
Robert Vončina,
Uroš Žunič.

Ima deklico v kozarcu
Uroš

S kolesom se dobro pade
Katarina

Zvesta smetani in jagodam
Aida

Nova Xnetovca
Klemen in Sven

Ima najdaljšega (članek)
Jure

„Brez priimka!“
Aleš

Občasno mu zjutaj uspe
vstati ☺
Jože

Čas, da ukine Eurocard
Maja

„Us“
Tone

Ima novo super šalco
Robi

Povprečna dolžina: 8 cm
(las) - Tone, Uroš, Rok,
Klemen, Jernej

SPLETNA KNJIGARNA

www.pasadena.si

Založba računalniške literature in spletna knjigarna

Zbirka knjig
Microsoft
Office 2007
hitro in jasno

Knjige v zbirki:

- Microsoft Office 2007
- Microsoft Word 2007
- Microsoft Excel 2007
- Microsoft Powerpoint 2007
- Microsoft Outlook 2007
- Microsoft Access 2007

ZALOŽBA
Pasadena®

Založba Pasadena d.o.o.
Brnčičeva ulica 41a, 1000 Ljubljana
telefon: (01) 475 95 35
faks: (01) 560 65 03
e-pošta: knjige@pasadena.si
www.pasadena.si